

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТІРЛІГІ

ҚАРАҒАНДЫ МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

«Бекітемін»

**Ректор, ҚР ҰҒА академигі,
Ғылыми кеңестің төрағасы
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015 ж

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Сауа 2103 «Саясаттану» пәні

AG 1 Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

5B071700 «Жылу энергетикасы» мамандығы

Энергетика, телекоммуникация және автоматика институты

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

2015

Алғы сөз

Оқу-жұмыс бағдарламасын әзірледі:

философия ғылымының кандидаты, доцент Қазбеков Нұрлан Абдилович,
философия ғылымының кандидаты, доцент Балшикеев Серік Балтабаевич,
әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, доцент Матвеевкова Людмила Геннадьевна,
PhD докторы, аға оқытушы Шорманбаева Динара Госмановна,
әлеуметтік ғылымдар магистры, аға оқытушы Түсіпбеков Жарқын Амантаевич,
заң ғылымдарының магистры, аға оқытушы Сарсенбеков Нұрсұлтан Жумабекович,
әлеуметтік ғылымдар магистры, аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович,
әлеуметтік ғылымдар магистры, аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна,
әлеуметтік ғылымдар магистры, аға оқытушы Хмельницкая Олеся Михайловна.

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланған

Хаттама № _____ «_____» _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ «_____» _____ 2015 ж.
С.Б.Балшикеев

Сәулет-құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік Кеңесімен мақұлданған

Хаттама № _____ «_____» _____ 2015 ж.

Төраға _____ «_____» _____ 2015 ж.

_____ кафедрасымен келісілген

(кафедраның аты)
Кафедра меңгерушісі _____ «_____» _____ 2015 ж.
(қолы)

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Се- мestr	Кредиттер саны Кред. ESTC	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағат саны	Жал пы сағат саны	Бақы лау түрі
		Біріккен сағаттар саны			СОӨ Ж сағат саны	Бар лық сағат			
		Дәрістер	Семинар сабақта ры	Зертх/ сабақ тар					
4	2 / 3	15	15		30	60	30	90	Емти хан

Пәннің мақсаты

Студенттердің бойында «саясаттанудың» пәні мен әдістері, саяси ойдың эволюциясы, саяси өмірдің заңдылықтары, саяси үрдістердің тенденциялары және оның жекелеген елдер мен жаһандық деңгейлердегі жүзеге асу ерекшеліктері туралы негізгі ғылыми білімдерді; саяси шынайылыққа бейімделуге көмек, белгілі бір саяси құбылыстар мен жағдайларға қатысты бағалаудың ғылыми тәсілдері, саяси ойлаудың және мінез құлықтың нормаларын; саяси тұжырымдары және әдістерін ескере отырып өздерінің кәсіби мәселелерінің шешімдерін табу қажетті шығармашылық білімдермен қаруландыру.

Пәннің міндеттері

- саяси ғылымдардың қоғамдық білімдер жүйесіндегі арнайы ғылым және оқу пәні ретіндегі орнын анықтау, оның зерттеу объектілерінің спецификасы, пәні мен әдістерін ашу;
- саяси ілімдердің қалыптасу тарихын, даму эволюциясындағы маңызды кезеңдерін зерттеу;
- саяси ғылымдардың негізгі категорияларын, оның мәселелері мен құндылықтары, принциптері туралы ғылыми таным қалыптастыру ;
- тұлғаның саяси танылуы, саясаттың гуманизациялануына ықпал ететін факторларды анықтау ;
- әлем мен Қазақстан Республикасының саяси үрдістерінің даму ерекшеліктерін талдай білу қабілеттерін қалыптастыру;

Берілген пәнді оқып игеру нәтижесінде студенттер мынаны білуі қажет:

- саясаттың мәнін, мүмкіндіктерін, шекараларын, келешегін және негізгі түрлерін анықтай білу ;
- саяси биліктің мәні мен оның қайнар көздерін, саяси жүйенің мақсаты мен қызметтерін жетік білу;
- саяси ғылым категориялары мазмұнын жетік меңгеріп, саяси мәдениет, саяси құндылықтар, саяси сана мен идеологияның қоғам дамуындағы ролін анықтай білу үдерістердің мәнін және олардағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстардың ролін;
- саясаттағы жеке тұлғаның ролі, саяси психология мен саяси әдеп мәселелері туралы жетік хабардар болу;
- Қазақстан Республикасындағы жаңа, өркениетті, гуманды саяси қатынастарды қалыптастыруға белсене қатыса білу.

Айрықша деректемелер:

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1.Қазақстан тарихы	Тәуелсіз Қазақстанның қалыптасуы және дамуы.

2.Әлеуметтану	Қоғамның әлеуметтік жүйесі
---------------	----------------------------

Тұрақты деректемелер

«Саясаттану» пәнін оқу кезінде алынған білімдер студенттердің «Құқық негіздері», «Философия» пәнін меңгеру барысында қолданылады.

Сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны:

№	Бөлімнің атауы (тақырыптар)	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.			
		Дәрістер	Семинар сабақтары	СОӨЖ	СӨЖ
1	Саясаттану ғылым және оқу пәні ретінде. Саясат қоғамдық өмір құрылымында. Саясат субъектілері.	1	2	2	2
2	Өркениет тарихындағы саяси білімнің дамуының негізгі кезеңдері	2	2	4	4
3	Билік саяси феномен ретінде	1	1	2	2
4	Заманауи саяси жүйелер. Саяси режимдер.	1	1	2	2
5	Мемлекет және азаматтық қоғам	2	2	4	4
6	Саяси партиялар мен партиялық жүйелер, қоғамдық-саяси қозғалыстар және ұйымдар	2	2	4	4
7	Сайлаулар мен сайлау жүйелері	1	1	2	2
8	Саяси даму мен модернизация. 2050жылға дейінгі Қазақстанның даму стратегиясы.	1	1	4	4
9	Саяси мәдениет пен саяси идеология. Саясаттағы конфликттік және дағдарыстық жағдайлар	2	1	2	2
10	Әлемдік саясат және қазіргі замандық халықаралық қатынастар. Халықаралық қатынастар жүйесіндегі Егеменді Қазақстан. ҚР сыртқы саясатының негізгі басымдылықтары	2	2	4	4
11	Барлығы: 90 с.	15	15	30	30

Практикалық (семинар) сабақтарының тізімі

- 1.Кіріспе. Саясаттану ғылым және оқу пәні ретінде. Саясат қоғамдық өмір құрылымында. Саясат субъектілері.
2. Өркениет тарихындағы саяси білімнің дамуының негізгі кезеңдері.
3. Саяси билік және оның жүзеге асырудың механизмдері.
4. Заманауи саяси жүйелер. Саяси режимдер.
5. Мемлекет және азаматтық қоғам.
6. Саяси партиялар мен партиялық жүйелер, қоғамдық-саяси қозғалыстар және ұйымдар.
7. Сайлаулар мен сайлау жүйелері.
8. Саяси даму мен модернизация. 2050жылға дейінгі Қазақстанның даму стратегиясы.
9. Саяси мәдениет пен саяси идеология. Саясаттағы конфликттік және дағдарыстық жағдайлар

10. Әлемдік саясат және қазіргі замандық халықаралық қатынастар. Халықаралық қатынастар жүйесіндегі Егеменді Қазақстан. ҚР сыртқы саясатының негізгі басымдылықтары

Студенттің оқытушымен өзіндік жұмысының тақырыптық жоспары

СОӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Өткізу формасы	Сабақтың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1 тақырып. Саясаттану – ғылым және оқу пәні ретінде Қоғамдық өмір жүйесіндегі саясат. Саясат субъектісі.	Саясаттанудың ғылым ретіндегі ерекшелігін анықтау. Қоғамдық өмір жүйесіндегі саясаттың орны мен субъектісін айқындау.	Әңгімелесу.	Талқылауға арналған сұрақтар: 1.Саясаттанудың объектісі мен пәнінің ерекшелігі. 2.Саясат ұғымы және оның қоғамдағы ролі мен мәні. 3.Саясат субъектісі және саяси мораль.	[н.6,13,14,15; қ. – 9,11,31,38,42]
2 тақырып. Өркениет тарихындағы саяси білімнің дамуының негізгі кезеңдері.	Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдеріндегі саяси ілімдер мен көзқарастар және теориялармен таныстыру.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру.	Саяси ғылым тарихындағы негізгі саяси доктриналарды талқылау.	[н.9,11,12,13,16, 19; қ.- 7,8,9,10,23,24, 25,26,28,29,38]
3 тақырып. Билік саяси феномен ретінде.	Биліктің мәні мен мазмұнын айқындау, неге билік саясаттың негізгі мазмұны болатынын анықтау.	Әңгімелесу.	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Билік құбылыс ретінде, оның мәні, қызметтері, тұжырымдамалары. 2. Легитимдік ұғымы.	[н.5,9,12,13,15; қ.-1,9,12,38,41]
4 тақырып. Заманауи саяси жүйелер. Саяси режимдер.	Заманауи саяси жүйелер түрлері және олардың өзгеруі мен ауысу себептерін анықтау. Саяси режимдердің негізгі түрлерін, белгілерін және олардың мәндерін анықтау.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру. Пікірталас.	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Саяси жүйелер түсінігі және түрлері. 2. Саяси жүйелердің өзгеруі мен ауысу себептері. 3. Саяси режимдер және олардың сипаттамасы. 4. ҚР саяси	[н.2,5,8,9,13,15; қ.-1,12,17,38,40]

			жүйесінің реформалану кезеңдері мен мәселелері.	
5 тақырып. Мемлекет және азаматтық қоғам.	Саяси институт және азаматтық қоғам түсінігін және олардың қоғамдағы ролін анықтау.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру. Пікірталас.	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1. Саяси институттар және мемлекеттің орны мен ролі. 2. Азаматтық қоғам және оның демократиялау үрдісіндегі ролі.	[н.2,5,8,9,13,15; қ.-1,12,17,38,40]
6 тақырып. Саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстар.	Қоғамның саяси жүйесіндегі саяси партиялардың, қоғамдық-саяси ұйымдар мен қозғалыстардың ролін айқындау.	Берілген сұрақтарды талқылау	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1. Саяси партиялардың түрлері. 2. Қоғамдық-саяси қозғалыстардың классификациясы 3.Қазақстандағы қоғамдық-саяси қозғалыстардың ролі.	[н.-5,9,13,16; қ.-1,12,36,38]
7 тақырып. Сайлаулар мен сайлау жүйелері	Негізгі сайлау жүйесінің типтерін және олардың ерекшеліктерін айқындау.	Пікірталас	Негізгі сайлау жүйелері типтерін талдау	[н.-5,9,11,13,14; қ.- 1,2,5,10,38]
8 тақырып. Саяси даму мен модернизация. 2050жылға дейінгі Қазақстанның даму стратегиясы.	Саяси даму және саяси модернизация туралы теориялар мен «Қазақстан-2050» Стратегиясының мәні айқындау.	Берілген сұрақтарды талқылау	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Саяси даму деген не? 2.Саяси модернизация түсінігі мен түрлері. 3.Қазақстандық модернизацияның ерекшелігі. 4. «Қазақстан-2050» Стратегиясының	[н.2,7,9,12,13; қ.- 3,4,5,15,16,18, 38]
9. тақырып. Саяси мәдениет пен саяси идеология.	Саяси мәдениет пен саяси идеология, саяси конфликт пен	Берілген сұрақтарды талқылау	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Саяси мәдениет пен саяси	[н.-5,9,11,13,14; қ.- 1,2,5,10,38]

Саясаттағы конфликттік және дағдарыстық жағдайлар	дағдарыстың мазмұндық ерекшеліктерін айқындау.		идеология түсініктері мен сипатты мәндері. 2. Идеологияның түрлері және саяси сана. 3. Конфликт және оның түрлері. 4. Саяси дағдарыс және одан шығу жолдары.	
10 тақырып. Әлемдік саясат және қазіргі замандық халықаралық қатынастар. Халықаралық қатынастар жүйесіндегі Егеменді Қазақстан. ҚР сыртқы саясатының негізгі басымдылықтары	Әлемдік саясат ұғымын, халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін сонымен бірге ҚР-ы сыртқы саясатының негізгі басымдылықтары н анықтау	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру.	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1. Әлемдік саясат және халықаралық қатынастар: ұғымы мен мәні. 2. Қазіргі заманғы ғаламдық мәселелер. 3. ҚР сыртқы саясатының негізгі басымдылықтары.	[н-3,4,9,11,15,16; қ-4,15,19,27,38] [н.-2,3,5,8,13; қ.-1,5,6,10,11,17,38]

Ескерту: н. – негізгі әдебиет, қ. – қосымша әдебиет.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. Дәптерге саясаттанудың негізгі әдістері мен мазмұнын жазу.
2. «Саяси ойлар тарихы» тақырыбы бойынша әдебиеттерді оқып білу. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.
3. XX ғасырдағы саяси ойлардың дамуының негізгі бағыттарымен танысу.
4. Арабтық Шығыстың саяси ойларының негізгі тұжырымдамаларын оқып білу.
5. «Билік саяси құбылыс ретінде» тақырыбы бойынша әдебиеттермен жұмыс.
6. Құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғам ұғымының арақатынасын оқып білу. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.
7. ҚР Конституциясы мәтінімен жұмыс. (бөлімдер – Президент, Парламент, Үкімет, Конституциялық Кеңес).
8. ҚР саяси партиялар туралы Заңына шолу жасау.
9. «Саяси даму және саяси модернизация» тақырыбына реферат дайындау.

10. ҚР Конституциясындағы құқық және бостандық жүйесі. Дәптерге ҚР Конституциясынан адам құқықтары мен ҚР азаматтарының құқықтарын жазу.
11. Дәптерге саяси процестердің негізгі түрлері мен олардың сипаттамасын жазу.
12. Саяси көшбасшылықтың негізгі типтерімен танысу.
13. Саяси элитаның мәні, атқаратын ролі мен рекруттеудің маңызын талдау.
14. Саяси болжаудың ерекшеліктері және дағдарыс пен саяси шиеленістерді басқарудың негізгі тәсілдерімен танысу.
15. «Халықаралық қатынастар» тақырыбында әдебиеттерді оқып білу.
16. «Жаңа әлемдегі тәуелсіз Қазақстанның орны мен ролі» тақырыбына реферат жазу.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны.	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындалу ұзақтығы	Бақылау формасы	Тапсыру мерзімі	Балдар
1	2	3	4	5	6	7
Дәрістер, конспектілер	Жоспарға сәйкес оқып меңгеру.	Жоспар бойынша ұсынылатын негізгі және қосымша әдебиеттер.	15 апта	Ағымдағы	2,4,6,8, 10,12,14 апта	5
Семинар сабақтарында жұмыс жасау	Курсты жоспарға сәйкес оқып меңгеру.	Дәрістер, конспектілер, сабақ жоспары бойынша ұсынылатын негізгі және қосымша әдебиеттер.	15 апта	Ағымдағы	Апта сайын	20
СОӨЖ	Бағдарламада белгіленген курстың бөлімдерін оқып меңгеру, оқытушы консультациясы	Дәрістер, конспектілер, тақырып бойынша ұсынылатын негізгі және қосымша әдебиеттер.	30 контактілі сағат	Ағымдағы	Апта сайын	10
Бақылау жұмысы.	Алған білімдерін бекіту.	Конспектілер, Негізгі әдебиеттер	1 контактілі сағат	Аралық	7, 14 апта	25

Емтихан	Пән бойынша материалдың меңгерілуін тексеру.	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізімі.	Студентке 0,33 контактілі сағат	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Барлығы:						100

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Антология мировой политической мысли. В 5-ти томах.-М., 1997.
2. Антология социально-политической мысли Казахстана (с древнейших времен до наших дней): в 2 т. Алматы: Ин-т развития Казахстана, 2002.
3. Әлемдік саясаттану антологиясы: 10 томдық. –Алматы: ЖШС «Қазақстан» баспа үйі, 2007.
4. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 30.08.1995. – Алматы, 2008.
5. Н.Ә.Назарбаев. «Қазақстан-2050» Стратегиясы. Қазақстан халқына жолдауы. Қаңтар,2014
6. Казахстан в глобальном мире: вызовы и сохранение идентичности. Алматы, 2011.
7. Президент Н.Ә. Назарбаев және қазіргі кездегі Қазақстан. I том. Н.Ә. Назарбаев және Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы: үш томдық құжаттар мен материалдар жинағы. – Алматы., 2010. 256 б.
8. Президент Н.Ә. Назарбаев және қазіргі кездегі Қазақстан. II том. Н.Ә. Назарбаев және саяси реформалардың қазақстандық стратегиясы: үш томдық құжаттар мен материалдар жинағы. – Алматы., 2010. 280 б.
9. Президент Н.Ә. Назарбаев және қазіргі кездегі Қазақстан. III том. Н.Ә. Назарбаев және Қазақстанның сыртқы саясаты: үш томдық құжаттар мен материалдар жинағы. – Алматы., 2010. 340 б.
10. Қазақстанның ЕҚЫҰ-ға төрағалығы және Еуразия кеңістігінде басқа халықаралық ұйымдар мен өзара ықпалдастықты нығайтуы: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. Алматы, 2010. – 108
11. Соловьев А.И. Политология: Политическая теория, политические технологии: Учебник для студентов вузов. – М.: Аспект Пресс, 2010.
12. Жамбылов Д.А. Саясаттану: оқулық. -4 басылым. Алматы: Жеті жарғы, 2008
13. Әлемдік саяси ой антологиясы. – Алматы: 2007
14. Neuwood A. Politics. –N.-Y.: Palgrave Macmillan, 2007.
15. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.И., Исмағанбетова З.Н. Саясаттану: Оқу құралы. Алматы: Өлке, 2005.
16. Байделдинов Л.Ә. Теоретикалық саясаттану. – Алматы, 2005.
17. Балғымбаев А.С. Саясаттану. Оқу құралы. – Алматы, 2003. – 302б
18. Политология. Учебное пособие / Под ред. Байдельдинова Л.А., Бурханова К.Н., Соловьева А.В. – Алматы, 2001
19. Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общ.ред. А.Нысанбаева. - Алматы, 1998

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Казахстанская политологическая энциклопедия/ Под ред.Т.Т.Мустафина. Алматы, 1998.
2. Назарбаев Н.Ә. Бейбітшілік кіндігі. – Алматы: «Елорда», 2001. -304 б.
3. Назарбаев Н.Ә. Ғасырлар тоғысында. Алматы, Атамұра, 2003.

4. Назарбаев Н.Ә. Қазақстан экономикалық, әлеуметтік және саяси жедел жаңару жолында. ҚР Президентінің Қазақстан халқына Жолдауы 18.02.2005. – Алматы, 2005.
5. Назарбаев Н. Ә. Тарих толқынында. – Алматы: Атамұра, 1999.
6. Назарбаев Н.Ә. Сындарлы он жыл. Алматы, Атамұра, 2003.
7. Назарбаев Н.Ә. Қазақстан -2030. ҚР Президентінің Қазақстан халқына жолдауы. Алматы, 1997.
8. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М, Саясаттану (кесте түрінде). Оқу құралы. ҚарМТУ, 2011. 80 б.
9. Марченко М.Н., Мачин И.Ф. История политических и правовых учений.-М.2011.
10. Современные демократические преобразования в Республике Казахстан/ Под ред. Б.К.Султанова.-Алматы, 2008.
- 11.Абгарян Р.Э., Синчук Ю.В., Чашихин Б.Д. Политология и политическая теория. Учебно-методический комплекс.- М.,2010
12. Бөкейхан Ә. Таңдамалы. – А.: Қазақ энциклопедиясы, 1995. -478 б.
13. Дулатұлы М. Бес томдық шығармалар жинағы. – Алматы, 2003.
14. Джон Локк. Басқару туралы екі трактат /Ауд. М. Иманбаев, -Алматы, 2004.
15. Жандәулетов Т. Қазақ ұлттық идеологиясы мәселелері. – Алматы, 2004, -164 б.
- 16.Дәрімбет Б. Демократия мен автократия: Саяси өмір шежіресі. – Алматы: Өркениет, 2004. – 532 б.
17. Қазбеков Н.А. Саяси билік. Оқу құралы, Қарағанды: Болашақ Баспа, 2012.
- 18.Қазбеков Н.А. Саяси мәдениет және саяси идеология. Оқу құралы, Болашақ Баспа, 2011. 120
19. Қазбеков Н.А. Саяси жүйелер мен режимдер. Оқу құралы, Қарағанды: Болашақ Баспа, 2010.
20. Қазбеков Н.А. Геосаясаттың теориялық негіздері. Оқу құралы, Қарағанды: Болашақ Баспа, 2007.
21. Қазбеков Н.А. Саяси процестер. Оқу құралы, Қарағанды: Болашақ Баспа, 2004.
22. Қазбеков Н.А. Ерте дүниелік және ортағасырлық араб-мұсылмандық Шығыстың саяси ойы. Оқу құралы, Қарағанды: Болашақ-Баспа, 2004.
23. Қазбеков Н.А. Саяси технологиялар. Оқу-әдістемелік кешен. Болашақ Баспа, 2012.54 б.
24. Оксфорд қысқаша сөздігі. Саясаттану – Алматы: Қазақстан, 2001, - 424 б.
25. Поппер К. Ашық қоғам және оның жаулары. / Ауд. Т. Жандәулетов – Алматы, 2004.
26. Аристотель. Политика. Соч. в 4-х т. М., 1983.
27. Гоббс Т. Сочинения. М., 1998, т.1-2.
28. Макиавелли Н. Государь.- М., 1990.
29. Платон. Сочинения. М., 1994. Т.3.
30. Уәлиханов Ш. Таңдамалы. 2 бас. –Алматы: Жазушы, 1985.
31. Хан И.Г. Саясаттану. Оқу құралы. –Алматы, 2004. -174 б.
32. Шарль Луи Монтескье. Заңдар рухы туралы / Ауд. А. Құлсариева. – Алматы: Үш қиян, 2004. -784 б.
33. Шоқай М. Таңдамалы: 2 томдық. – Алматы, Т.1. -1998., Т.2. – 1999.
34. Руссо Ж.Ж. Қоғамдық келісім-шарт туралы немесе саяси құқық принциптері / Ауд. Б.Ж.Смағанбет – Алматы: Үш қиян, 2004. – 158 б.
35. Всеобщая декларация прав человека. Алматы, 1998.
36. Маймақов Ғ.Қ. Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық тарихы. Алматы, 2000.
37. Саясаттану: Дәрістер жинағы. Рахымбаева А.С. Астана: Фолиант. 2009.
38. Василенко И.А. Политическая глобалистика: уч. пособие. Москва. 2003.
39. Тихонравов Ю.В. Геополитика: учеб. пособие для вузов. М.: Инфра, 2000.
40. Ахметова М. Орысша-қазақша саяси сөздік: 5000-дай сөз және сөз тіркестері: сөздік/ М. Ахметова, А. Самратов. - Алматы: Сөздік-Словарь, 2006. - 190